

Tab. 3. Porovnání poměrných záběrných momentů

Poměrny záběrný moment	Provedení elektromotoru
1	Kapacitní rozbehová pomocná fáze, typová řada 3APJC
0,435	Odporevná rozbehová pomocná fáze, typová řada 3APJ
0,175	Trvale připojená kapacitní pomocná fáze, typová řada 3APC. Platí i pro případ trojfázových motorů jednofázově napájených
1,1	Trojfázové elektromotory, typová řada 3AP

Tab. 4.  $t_r = f(C_B)$ ;  $M_r = f(C_B)$ 

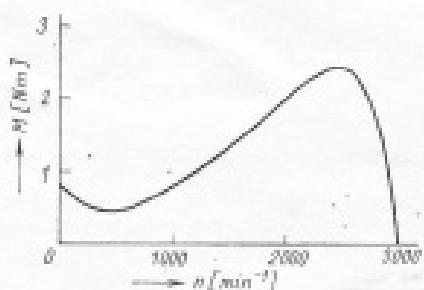
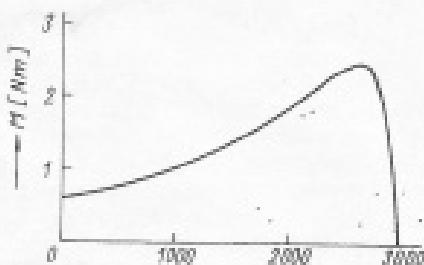
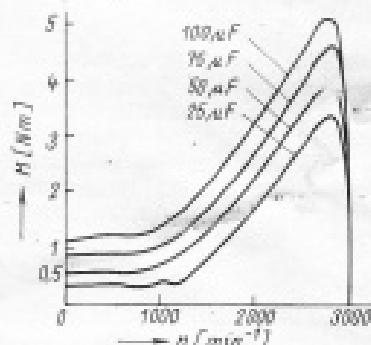
$C_B$ [ $\mu\text{F}$ ]	$M_r$ [ $\text{Nm}$ ]	doba rozbehu $t_r$ [s]	přidavný moment setrvánosti [ $\text{kg m}^2$ ]	moment setrvánosti motoru [ $\text{kg m}^2$ ]
25	0,275	33	0,2	0,004
50	0,667	16	0,2	0,004
75	0,804	11,5	0,2	0,004
100	1,06	8,5	0,2	0,004

velikost poměrných záběrných momentů  $M_r/M_n$  je patrná z tab. 3, přičemž za základ (hodnota 1) jsou využity motory s rozbehovou kapacitní pomocnou fazí (provedení 3APJC). Pro úplnost a názornost je v tabulce ještě uvedena průměrná hodnota poměrného záběrného momentu trojfázových motorů typové velikosti 3AP.

Neméně důležitou funkční vlastností motoru je průběh kroužkového momentu v závislosti na otáčkách  $M=f(n)$ . U motorů s trvale připojeným kondenzátorem je to zvláště důležité už z toho důvodu, že jejich záběrný moment je poměrně malý. Považujeme za zásadu, že hodnota minimálního kroužkového momentu  $M_{min}$  v průběhu celé momentové charakteristiky  $M=f(n)$  nemá být menší než velikost momentu záběrného  $M_r$ . Platí tedy, že  $M_r$  je současně  $M_{min}$ . Průběh momentové charakteristiky ovlivňuje změnu velikosti kondenzátoru jen nevýrazně, zvláště jsme-li omezeni podmínkami funkčních a provozních vlastností. Na zkušebně n. p. MEZ Mohelnice byla provedena měření všech základních elektromotorů starší řady 2AP 63 — 90

i v současné době vyráběné řady 3AP 63 — 90 v jednofázovém zapojení. Při snímání momentových charakteristik byl pozorován a vyhodnocován jejich průběh se zretelem na  $M_{min}$  při různém poměru drážek statoru ku drážkám rotoru. Je zámožné, že nemohl být volen poměr libovolný, ale jen takový, jaký bylo možno z hlediska výrobních možností zajistit. Na obr. 4 jsou znázorněny průběhy  $M=f(n)$  trojfázového motoru 2AP 71 — 2 v jednofázovém zapojení, přičemž obr. 4a platí pro motorky s poměrem počtu drážek na statoru a rotoru 18/23 a obr. 4b platí pro tyž motorky s poměrem počtu drážek 18/14.

Přestože je v prvním případě absolutní hodnota  $M_r$  vyšší než v případě druhém, nemá průběh  $M=f(n)$  trvale vzrůstající charakter;  $M_{min}$  je podstatně nižší než  $M_r$  a motorek se proto hodnotí jako nevhodný pro obecnější použití.

Obr. 4a. Průběh  $M=f(n)$  motorku s poměrem drážek 18/23.Obr. 4b. Průběh  $M=f(n)$  motorku s poměrem drážek 18/14.Obr. 5. Průběhy  $M=f(n)$  motorku 3AP 63 - 2 při různé běžové kapacitě.

Na obr. 5 jsou znázorněny průběhy  $M=f(n)$  motorku 3AP 63 - 2 v jednofázovém zapojení s různou kapacitou kondenzátorů. Jmenovaná kapacita je 75  $\mu\text{F}$ , jmenovitý výkon motoru 750 W. Z průběhu je zřejmé, že velikost kapacity určuje především  $M_r$  motoru a  $M_{max}$  (maximální moment). Vlastní průběh charakteristiky z hlediska tvary ovlivňuje jen nevýrazně. Momentové charakteristiky byly snímány souřadnicovými zapisovači při rozbehnutém zatížení na hřídeli přidavným momentem setrvánosti.

Přidavný moment setrvánosti byl 0,2  $\text{kg m}^2$  (setrvávací moment  $GD^2=0,05 \text{ kp m}^2$ ), což je padesátnásobek momentu setrvánosti vlastního rotoru.